PHILIP KERR

ΣΤΟ ΧΑΚΙ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΑΡΑΓΚΟΣ

Κ Ε Δ Ρ Ο Σ

ΚΕΔΡΟΣ

Philip Kerr: *Στο χακί*
Τίτλος πρωτοτύπου:
Philip Kerr: *Field Gray*

ISBN 978-960-04-5429-1

Μετάφραση: Γιώργος Μαραγκός
Επιμέλεια-διόρθωση: Αλέκα Πλακονούρη
Ηλεκτρονική σελιδοποίηση-διόρθωση: Νικολέττα Δουλάμη

© *Philip Kerr, 2010*
© *Για την έκδοση στα ελληνικά, Εκδόσεις Κέδρος Α.Ε., 2024*

Κέδρος Εκδοτική Α.Ε.
Γ. Γενναδίου 3
Αθήνα 106 78
τηλ. 210 38 09 712-14 • φαξ 210 33 02 655
www.kedros.gr • www.facebook.com/kedros.gr
e-mail: books@kedros.gr

Για τον Άλαν Σκοτ

«*Δεν συμπαθώ τον Άικ*».
Γκράχαμ Γκριν, *Ο ήσυχος Αμερικανός*

ΕΝΑ

Κούβα, 1954

«Εκείνος ο Εγγλέζος με την Ερνεστίνα», είπε κοιτάζοντας από ψηλά την πολυτελώς διακοσμημένη αίθουσα υποδοχής. «Μου θυμίζει εσάς, σενιόρ Χάουσνερ».

Η ντόνια Μαρίνα με γνώριζε πολύ καλά, ίσως καλύτερα από οποιονδήποτε άλλο στην Κούβα, αφού η γνωριμία μας βασιζόταν σε κάτι ισχυρότερο από την απλή φιλία: η ντόνια Μαρίνα ήταν ιδιοκτήτρια του καλύτερου και μεγαλύτερου οίκου ανοχής στην Αβάνα.

Εκείνος ο Άγγλος ήταν ψηλός, με φαρδιούς ώμους, γαλανά μάτια και θλιμμένη έκφραση. Φορούσε μπλε, λινό κοντομάνικο πουκάμισο, γκρι βαμβακερό παντελόνι και καλογυαλισμένα μαύρα παπούτσια. Είχα την εντύπωση πως τον είχα ξαναδεί, στο Μπαρ Φλοριντίτα ή ίσως στο λόμπι του ξενοδοχείου Νασιονάλ, αλλά ούτε που τον κοιτούσα καλά καλά. Είχα περισσότερο στραμμένη την προσοχή μου στην καινούργια και ημίγυμνη *τσίκα* που καθόταν στην αγκαλιά του Άγγλου και έπαιρνε τζούρες από το τσιγάρο στο στόμα του, όσο εκείνος διασκέδαζε με τα τεράστια στήθη της στα χέρια του, λες και ήθελε να δει πόσο ώριμα ήταν δύο γκρέιπφρουτ.

«Από πού κι ως πού;» ρώτησα ρίχνοντας μια γρήγορη ματιά στον εαυτό μου στον μεγάλο καθρέφτη που ήταν κρεμασμένος στον τοίχο και αναρωτήθηκα αν όντως υπήρχε κάποια ομοιότητα

μεταξύ μας πέρα από την εκτίμηση που δείχναμε και οι δύο στα στήθη της Ερνεστίνα, αλλά και στις τεράστιες σκούρες ρώγες της, που τα στόλιζαν σαν ορεσίβιες πεταλίδες.

Το πρόσωπο που με κοιτούσε ήταν πιο βαρύ από του Άγγλου και με λίγο περισσότερα μαλλιά στο κεφάλι, αλλά ήταν κι αυτό πρόσωπο πενηντάρη, ταλαιπωρημένο από τη ζωή. Ίσως η ντόνια Μαρίνα θεωρούσε ότι στα δύο πρόσωπά μας ήταν χαραγμένο κάτι παραπάνω από τα σημάδια της ζωής – ενδεχομένως το κιαροσκούρο της συνείδησης και της συνενοχής, λες και κανείς από τους δυο μας να μην είχε κάνει αυτό που έπρεπε να κάνει ή, πράγμα χειρότερο, λες και οι δυο μας να ζούσαμε κρύβοντας κάποιο ένοχο μυστικό.

«Έχετε τα ίδια μάτια», είπε η ντόνια Μαρίνα.

«Α, εννοείτε ότι είναι γαλανά», είπα, ξέροντας ότι μάλλον δεν εννοούσε τίποτα τέτοιο.

«Όχι, δεν είναι αυτό. Είναι ότι εσείς και ο σενιόρ Γκριν κοιτάζετε τους άλλους με έναν συγκεκριμένο τρόπο. Σαν να προσπαθείτε να δείτε μέσα τους. Σαν πνευματιστές. Ή ίσως σαν αστυνομικοί. Έχετε και οι δύο πολύ διερευνητικό βλέμμα, διαπεραστικό. Με τρομάζει πολύ».

Δυσκολευόμουν να φανταστώ πως η ντόνια Μαρίνα φοβόταν κάτι ή κάποιον. Ήταν πάντα ήρεμη σαν ιγκουάνα που λιάζεται σε βράχο.

«Σενιόρ Γκριν, ε;»

Δεν ήταν καμία έκπληξη που η ντόνια Μαρίνα είχε χρησιμοποιήσει το όνομά του. Το Κάζα Μαρίνα δεν ήταν από τα μέρη που αισθανόσουν ότι έπρεπε να χρησιμοποιήσεις ψεύτικο. Χρειαζόσουν συστατική επιστολή απλώς και μόνο για να περάσεις την είσοδο.

«Ίσως *είναι* αστυνομικός. Με τόσο μεγάλα πόδια καθόλου δεν θα με εξέπληττε».

«Είναι συγγραφέας».

«Τι είδους συγγραφέας;»

«Μυθιστορήματα. Ουέστερν νομίζω. Μου είπε ότι γράφει με το ψευδώνυμο Μπακ Ντέξτερ».*

«Δεν τον έχω ακουστά. Στην Κούβα ζει;»

«Όχι, στο Λονδίνο. Αλλά μας επισκέπτεται κάθε φορά που βρίσκεται στην Αβάνα».

«Ταξιδιώτης, ε;»

«Ναι. Κι απ' ό,τι φαίνεται, αυτή τη φορά είναι στον δρόμο για Αϊτή». Η ντόνια Μαρίνα χαμογέλασε. «Μα δεν βλέπετε την ομοιότητα;»

«Όχι, πραγματικά», είπα αυστηρά και χάρηκα που φάνηκε να αλλάζει θέμα.

«Πώς πήγε με την Ομάρα σήμερα;»

Κούνησα καταφατικά το κεφάλι.

«Καλά».

«Σας αρέσει, ναι;»

«Πάρα πολύ».

«Είναι από το Σαντιάγο», είπε η ντόνια Μαρίνα, λες και η καταγωγή της εξηγούσε τα πάντα. «Οι καλύτερες κοπέλες μου είναι όλες από το Σαντιάγο. Στην Κούβα οι συγκεκριμένες μοιάζουν πιο Αφρικανές απ' τις υπόλοιπες. Κι αυτό φαίνεται ν' αρέσει στους άντρες».

«Σίγουρα αρέσει σ' εμένα».

«Νομίζω πως έχει να κάνει με το ότι, σ' αντίθεση με τις λευκές, οι μαύρες έχουν λεκάνη σχεδόν ίση με των αντρών. Λεκάνη ανθρωποειδούς. Και πριν με ρωτήσετε πώς το ξέρω, θα σας πω ότι το ξέρω γιατί κάποτε ήμουν νοσοκόμα».

Δεν με ξάφνιασε αυτή η πληροφορία. Η ντόνια Μαρίνα εκτιμούσε πολύ τη σεξουαλική υγεία και την υγιεινή και το προσωπι-

* Το όνομα του ήρωα παραπέμπει σε ήρωα του Γκράχαμ Γκριν από το αστυνομικό μυθιστόρημά του *Ο τρίτος άνθρωπος*. (*Σ.τ.Μ.*)

κό στον οίκο της στη Μαλεκόν περιελάμβανε δύο νοσοκόμες που ήξεραν να αντιμετωπίζουν τα πάντα, από λίγη γονόρροια μέχρι μια δυνατή καρδιακή προσβολή. Είχα ακούσει ότι υπήρχαν περισσότερες πιθανότητες να επιβιώσεις από συγκοπή στο Κάζα Μαρίνα παρά στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου της Αβάνας.

«Το Σαντιάγο είναι πραγματικά σταυροδρόμι των λαών», συνέχισε. «Τζαμαϊκανοί, Αϊτινοί, Δομινικανοί, Μπαχαμέζοι – δεν είναι απλώς μια πόλη της Κούβας, είναι μια πόλη της Καραϊβικής. Και η πιο επαναστατική φυσικά. Όλες οι επαναστάσεις μας ξεκινούν απ' το Σαντιάγο. Νομίζω επειδή όλοι όσοι ζουν εκεί έχουν κάποια σχέση μεταξύ τους, με τον έναν ή με τον άλλο τρόπο».

Έβαλε ένα τσιγάρο σε ένα μικρό κεχριμπαρένιο πιπάκι και το άναψε με έναν ωραίο αναπτήρα Tallboy.

«Για παράδειγμα, ξέρετε ότι η Ομάρα είναι συγγενής με τον άντρα που φροντίζει το σκάφος σας στο Σαντιάγο;»

Είχα αρχίσει να καταλαβαίνω πως η κουβέντα που είχε πιάσει η ντόνια Μαρίνα είχε κάποιο σκοπό, επειδή δεν πήγαινε μόνο ο κύριος Γκριν στην Αϊτή, αλλά κι εγώ, μόνο που το δικό μου ταξίδι υποτίθεται πως ήταν μυστικό.

«Όχι, δεν το ήξερα».

Κοίταξα το ρολόι μου, αλλά πριν μπορέσω να βρω μια δικαιολογία για να φύγω, η ντόνια Μαρίνα με είχε βάλει στο ιδιωτικό σαλόνι της και μου πρόσφερε ποτό. Και θεωρώντας πως ίσως ήταν καλύτερο ν' ακούσω τι είχε να πει, από τη στιγμή που είχε αναφέρει το σκάφος μου, απάντησα ότι θα έπαιρνα ένα *ανιέχο.*

Έφερε ρούμι παλαιωμένο στο μπουκάλι και μου γέμισε το ποτήρι.

«Στον κύριο Γκριν επίσης αρέσει πολύ το ρούμι μας εδώ στην Αβάνα», είπε.

«Νομίζω καλό θα ήταν να πείτε πια ό,τι θέλετε να πείτε», έκανα. «Έτσι δεν είναι;»

Κι έτσι έγινε.

Οπότε βρέθηκα μία βδομάδα αργότερα με μια κοπέλα στο κάθισμα του συνοδηγού της Chevrolet μου, οδηγώντας προς τα νοτιοδυτικά, στον κεντρικό αυτοκινητόδρομο της Κούβας για το Σαντιάγο, στην άλλη άκρη του νησιού. Είχα ήδη αντιληφθεί την ειρωνεία της κατάστασης· προσπαθώντας να ξεφύγω από τον εκβιασμό ενός μυστικού αστυνομικού, είχα καταφέρει να βρεθώ στη θέση να θεωρήσει μια τσατσά, που ήταν υπερβολικά έξυπνη για να με απειλεί απροκάλυπτα, ότι μπορεί να μου ζητήσει μια χάρη την οποία δεν ήθελα σε καμία περίπτωση να της κάνω: να πάρω μαζί μου για «ψάρεμα» στην Αϊτή μια *τσίκα* από έναν άλλο οίκο της Αβάνας. Ήμουν σχεδόν σίγουρος ότι η ντόνια Μαρίνα γνώριζε τον υπολοχαγό Κεβέδο και ήξερε ότι εκείνος καθόλου δεν θα ενέκρινε να πάω οπουδήποτε με το σκάφος μου· αλλά είχα τις αμφιβολίες μου αν ήξερε πως είχε απειλήσει να με απελάσει στη Γερμανία, όπου ήμουν καταζητούμενος για φόνο, εκτός κι αν συμφωνούσα να κατασκοπεύσω τον Μάγιερ Λάνσκι, τον αρχηγό του υπόκοσμου, που ήταν κι ο εργοδότης μου. Σε κάθε περίπτωση δεν είχα άλλη επιλογή από το να δεχτώ το αίτημά της, παρ' όλο που είχα ένα θέμα με την επιβάτιδα. Η Μέλμπα Μαρέρο ήταν καταζητούμενη από την αστυνομία επειδή είχε κάποια σχέση με τη δολοφονία ενός αστυνόμου στο Ένατο Τμήμα, και η ντόνια Μαρίνα είχε φίλους που ήθελαν να φύγει η Μέλμπα από την Κούβα όσο το δυνατόν πιο γρήγορα.

Η Μέλμπα Μαρέρο μόλις είχε κλείσει τα είκοσι, αν και δεν ήθελε να το ξέρει κανείς. Φαντάζομαι πως ήθελε να την παίρνουν στα σοβαρά και γι' αυτό είχε πυροβολήσει τον αστυνόμο Μπαλάρτ. Αλλά το πιθανότερο είναι να τον είχε πυροβολήσει επειδή η ίδια είχε διασυνδέσεις με τους κομμουνιστές επαναστάτες του Κάστρο. Είχε το χρώμα του καφέ και όμορφο, αγορίστικο πρόσωπο, πονηρό πιγούνι και σκούρα μάτια, με πάντα ταραγμένο βλέμμα. Τα μαλλιά της ήταν κουρεμένα αλά ιταλικά – κοντές μπούκλες, φιλαριστές, με μερικές να πέφτουν στο πρόσωπό της. Φορούσε

μια απλή λευκή πουκαμίσα, στενό μπεζ παντελόνι, καφέ δερμάτινη ζώνη και ασορτί γάντια. Έδειχνε πως πήγαινε για ιππασία και πως το περίμενε με ανυπομονησία.

«Γιατί δεν αγόρασες κάμπριο;» ρώτησε όταν σχεδόν φτάναμε στη Σάντα Κλάρα, που θα ήταν η πρώτη μας στάση. «Τα κάμπριο ταιριάζουν καλύτερα στην Κούβα».

«Δεν μου αρέσουν τα κάμπριο. Σε κοιτάνε περισσότερο όταν οδηγείς κάμπριο. Και δεν μου αρέσει ιδιαίτερα να με κοιτάνε».

«Είσαι απ' τους ντροπαλούς δηλαδή; Ή μήπως είσαι ένοχος για κάτι;»

«Τίποτα από τα δύο. Απλώς θέλω την ησυχία μου».

«Έχεις τσιγάρο;»

«Υπάρχει ένα πακέτο στο ντουλαπάκι».

Πίεσε το κουμπί με το δάχτυλό της και άφησε το ντουλαπάκι να ανοίξει μπροστά της.

«Είναι Old Gold. Δεν μου αρέσουν τα Old Gold».

«Δεν σου αρέσει το αυτοκίνητό μου. Δεν σου αρέσουν τα τσιγάρα μου. Τι σου αρέσει;»

«Δεν έχει σημασία».

Της έριξα μια λοξή ματιά. Το στόμα της έμοιαζε πάντα έτοιμο να γρυλίσει, μια εντύπωση που ενίσχυαν τα δυνατά λευκά δόντια που το γέμιζαν. Όσο κι αν προσπαθούσα, δεν μπορούσα να φανταστώ να την ακουμπά κανείς χωρίς να του κόβεται το δάχτυλο. Έβγαλε έναν αναστεναγμό, έπλεξε σφιχτά τα χέρια της και τα έχωσε ανάμεσα στα γόνατά της.

«Πες μου για σένα, σενιόρ Χάουσνερ».

«Δεν έχω κάτι να πω».

Σήκωσε τους ώμους.

«Έχουμε γύρω στα χίλια χιλιόμετρα μέχρι το Σαντιάγο».

«Δεν διαβάζεις κάνα βιβλίο;»

Ήξερα ότι είχε φέρει ένα.

«Ίσως αυτό να κάνω».

Άνοιξε την τσάντα της, έβγαλε τα γυαλιά της κι ένα βιβλίο και άρχισε να διαβάζει.

Έπειτα από λίγο κατάφερα να ρίξω μια ματιά στον τίτλο. Διάβαζε το *Πώς δενότανε τ' ατσάλι* του Νικολάι Οστρόφσκι. Προσπάθησα να μη χαμογελάσω, αλλά δεν τα κατάφερα.

«Είναι κάτι αστείο;»

Έδειξα με το κεφάλι μου το βιβλίο στην αγκαλιά της.

«Δεν το περίμενα».

«Μιλάει για κάποιον που συμμετείχε στη Ρωσική Επανάσταση».

«Έτσι κατάλαβα κι εγώ».

«Σε τι πιστεύεις λοιπόν;»

«Όχι σε πολλά».

«Έτσι δεν πρόκειται να κάνεις καλό σε κανέναν».

«Λες κι έχει σημασία».

«Δεν έχει;»

«Αν θες τη γνώμη μου, το κόμμα τού όχι σε πολλά επικρατεί του κόμματος της αδελφικής αγάπης κάθε φορά. Ο λαός και το προλεταριάτο δεν χρειάζονται τη βοήθεια κανενός. Και σίγουρα όχι τη δική σου ή τη δική μου».

«Δεν το πιστεύω αυτό».

«Α, είμαι σίγουρος. Όμως είναι αστείο, δεν νομίζεις; Να το σκάμε κι οι δυο μας για την Αϊτή με τέτοιο τρόπο. Εσύ επειδή πιστεύεις σε κάτι κι εγώ επειδή δεν πιστεύω σε τίποτα».

«Πρώτα λες ότι δεν πιστεύεις σε πολλά. Τώρα λες ότι δεν πιστεύεις σε τίποτα. Ο Μαρξ και ο Ένγκελς είχαν δίκιο. Η μπουρζουαζία όντως παράγει τους δικούς της νεκροθάφτες».

Γέλασα.

«Είμαστε σίγουροι για κάτι λοιπόν», είπε. «Ότι όντως το σκας».

«Ναι. Αυτό είχα να πω για μένα. Κι αν θες πραγματικά να μάθεις, η ιστορία δεν αλλάζει ποτέ. Ο Ιπτάμενος Ολλανδός. Ο Περιπλανώμενος Ιουδαίος. Πολύ ταξίδι σε κάθε περίπτωση, με τον

έναν ή με τον άλλο τρόπο. Θεωρούσα πως ήμουν ασφαλής εδώ στην Κούβα».

«Κανείς δεν είναι ασφαλής στην Κούβα», είπε. «Όχι πια».

«Εγώ *ήμουν* ασφαλής», είπα αγνοώντας τη. «Μέχρι που προσπάθησα να το παίξω ήρωας. Μόνο που ξεχάστηκα. Δεν είμαι φτιαγμένος για ήρωας. Ποτέ δεν ήμουν. Εξάλλου ο κόσμος δεν θέλει ήρωες. Δεν είναι πια της μόδας, σαν τους περσινούς ποδόγυρους. Αυτό που έχει ζήτηση πλέον είναι μαχητές της ελευθερίας και πληροφοριοδότες. Και είμαι πολύ γέρος για το πρώτο και πολύ επιφυλακτικός για το δεύτερο».

«Τι συνέβη;»

«Κάποιος ελεεινός υπολοχαγός της στρατιωτικής αντικατασκοπείας ήθελε να με κάνει κατάσκοπό του, μόνο που όλη η υπόθεση είχε κάτι που μου βρώμαγε».

«Τότε κάνεις το σωστό», είπε η Μέλμπα. «Δεν είναι ντροπή να μη θες να είσαι κατάσκοπος της αστυνομίας».

«Σχεδόν το κάνεις ν' ακούγεται λες και κάνω κάποια ευγενική πράξη. Σε καμία περίπτωση δεν ισχύει».

«Και τι ισχύει;»

«Δεν θέλω να είμαι παιχνιδάκι κανενός. Τα βαρέθηκα όλα αυτά από τον πόλεμο. Προτιμώ να παίζω μόνος μου. Αλλά είναι κι αυτό μόνο ένα μέρος του λόγου. Η κατασκοπεία είναι επικίνδυνη. Και είναι ιδιαίτερα επικίνδυνη όταν υπάρχουν καλές πιθανότητες να σε πιάσουν. Αλλά τολμώ να πω ότι ήδη το ξέρεις αυτό».

«Τι σου είπε για μένα η Μαρίνα;»

«Ό,τι χρειαζόταν. Σταμάτησα ν' ακούω αφού είπε ότι πυροβόλησες έναν μπάτσο. Κάτι τέτοιο κατεβάζει την αυλαία στην ταινία. Στη δική μου ταινία τέλος πάντων».

«Μιλάς σαν να μην εγκρίνεις».

«Οι μπάτσοι είναι ίδιοι μ' όλους τους άλλους», είπα. «Κάποιοι καλοί, άλλοι κακοί. Ήμουν κι εγώ ένας τέτοιος μπάτσος κάποτε. Πριν από πολύ καιρό».

«Το έκανα για την επανάσταση», είπε.

«Δεν φαντάστηκα πως το έκανες για μια καρύδα».

«Ήταν κάθαρμα και του άξιζε και το έκανα για...»

«Ξέρω, το έκανες για την επανάσταση».

«Δεν θεωρείς ότι η Κούβα χρειάζεται επανάσταση».

«Δεν θα αρνηθώ πως τα πράγματα θα μπορούσαν να είναι καλύτερα. Αλλά κάθε επανάσταση βγάζει πολύ καπνό πριν γίνει στάχτη. Και η δική σας θα είναι σαν όλες τις άλλες. Το εγγυώμαι».

Η Μέλμπα κουνούσε αποδοκιμαστικά το όμορφο κεφάλι της, αλλά επειδή είχε αρχίσει να μου αρέσει το θέμα, συνέχισα να μιλάω:

«Επειδή όταν κάποιος κάνει λόγο για το χτίσιμο μιας καλύτερης κοινωνίας, να είσαι σίγουρη πως σχεδιάζει να χρησιμοποιήσει και κάμποσο δυναμίτη».

Ύστερα από αυτό έμεινε σιωπηλή, το ίδιο κι εγώ.

Σταματήσαμε για λίγο στη Σάντα Κλάρα. Περίπου τριακόσια χιλιόμετρα ανατολικά της Αβάνας ήταν μια κωμόπολη γραφική, χωρίς τίποτα το ιδιαίτερο, με ένα κεντρικό πάρκο και γύρω του αρκετά παλιά κτίρια και ξενοδοχεία. Η Μέλμπα πήγε κάπου μόνη της. Κάθισα έξω από το Κεντρικό Ξενοδοχείο και έφαγα μόνος μου μεσημεριανό, πράγμα που με βόλεψε μια χαρά. Όταν εμφανίστηκε πάλι ξεκινήσαμε.

Νωρίς το βράδυ φτάσαμε στο Καμαγουέι, που ήταν γεμάτο τριγωνικά σπίτια και μεγάλα πήλινα αγγεία, γεμάτα λουλούδια. Δεν ξέρω γιατί δεν σκέφτηκα να ρωτήσω. Ένα εμπορικό τρένο πήγαινε παράλληλα με τον αυτοκινητόδρομο προς την αντίθετη κατεύθυνση και ήταν γεμάτο ξυλεία, που είχαν κόψει από τα πολλά δάση της περιοχής.

«Σταματάμε εδώ», ανακοίνωσα.

«Θα ήταν σίγουρα καλύτερο να συνεχίσουμε».

«Μπορείς να οδηγήσεις;»

«Όχι».

«Ούτε κι εγώ. Όχι πια. Είμαι εξαντλημένος. Και έχουμε τριακόσια τριάντα χιλιόμετρα μέχρι το Σαντιάγο, κι αν δεν σταματήσουμε σύντομα, θα ξυπνήσουμε και οι δύο στο νεκροτομείο».

Κοντά σε μια ζυθοποιία – μία από τις ελάχιστες στο νησί – περάσαμε μπροστά από ένα περιπολικό, που με έκανε να σκέφτομαι τη Μέλμπα και το έγκλημα που είχε διαπράξει.

«Αν πυροβόλησες μπάτσο, θα πρέπει να σε ψάχνουν με μανία», είπα.

«Ναι, μεγάλη. Έβαλαν βόμβα στον οίκο που δούλευα. Σκοτώθηκαν ή τραυματίστηκαν αρκετές κοπέλες».

«Και γι' αυτό συμφώνησε η ντόνια Μαρίνα να σε βοηθήσει να φύγεις απ' την Αβάνα;» είπα κουνώντας το κεφάλι. «Ναι, τώρα βγάζει νόημα. Όταν βάζουν βόμβα σε έναν οίκο ανοχής, τότε δεν είναι ασφαλείς ούτε οι άλλοι. Και σ' αυτή την περίπτωση, καλό θα ήταν να παίρναμε ένα δωμάτιο και για τους δύο. Θα πω ότι είσαι γυναίκα μου. Έτσι δεν θα χρειαστεί να δείξεις ταυτότητα».

«Κοίτα, σενιόρ Χάουσνερ, σου είμαι ευγνώμων που με παίρνεις μαζί σου στην Αϊτή. Αλλά είναι κάτι που πρέπει να μάθεις. Προθυμοποιήθηκα να παίξω τον ρόλο μιας *τσίκα* μόνο για να μπορέσω να βρεθώ κοντά στον αστυνόμο Μπάλαρτ».

«Κι αναρωτιόμουν γι' αυτό».

«Το έκανα για την...»

«Την επανάσταση. Το ξέρω. Άκου, Μέλμπα, η αγνότητά σου, αν έχει μείνει καθόλου, δεν απειλείται από μένα. Σου είπα, είμαι κουρασμένος. Μπορώ να κοιμηθώ πάνω σε φωτιά. Αλλά συμβιβάζομαι και με μια καρέκλα ή έναν καναπέ και μπορείς να πάρεις το κρεβάτι».

Κούνησε καταφατικά το κεφάλι.

«Σ' ευχαριστώ, σενιόρ».

«Και σταμάτα να με λες έτσι. Με λένε Κάρλος. Έτσι να με λες. Υποτίθεται πως είμαι ο άντρας σου, θυμάσαι;»

Κλείσαμε δωμάτιο στο Γκραν Οτέλ στο κέντρο της πόλης και

ανεβήκαμε. Πήγα κατευθείαν στο κρεβάτι, δηλαδή κοιμήθηκα στο πάτωμα. Το καλοκαίρι του 1941 κοιμήθηκα σε πατώματα στη Ρωσία που ήταν τα πιο άνετα κρεβάτια που είχα κοιμηθεί ποτέ, αλλά το συγκεκριμένο δεν ήταν εξίσου άνετο. Απ' την άλλη δεν ήμουν όσο εξαντλημένος ήμουν τότε. Περίπου στις δύο το πρωί ξύπνησα και την είδα τυλιγμένη σε ένα σεντόνι να γονατίζει δίπλα μου.

«Τι συμβαίνει;» ανασηκώθηκα και βόγκηξα από τον πόνο.

«Φοβάμαι τόσο πολύ», είπε.

«Τι σε φοβίζει;»

«Ξέρεις τι θα μου κάνουν αν με βρουν».

«Η αστυνομία;»

Κούνησε το κεφάλι καταφατικά κι άρχισε να τρέμει.

«Και τι θες από μένα; Παραμύθι για να κοιμηθείς; Άκου, Μέλμπα, το πρωί θα σε πάω στο Σαντιάγο, θα μπούμε στο σκάφος μου και αύριο βράδυ πια θα είσαι ασφαλής στην Αϊτή, εντάξει; Αλλά για την ώρα προσπαθώ να κοιμηθώ. Μόνο που το στρώμα παραείναι μαλακό για τα γούστα μου. Αν δεν σε πειράζει λοιπόν».

«Παραδόξως», είπε, «δεν με πειράζει. Το κρεβάτι είναι πολύ άνετο. Κι έχει χώρο για δύο».

Κι αυτό σίγουρα ήταν αλήθεια. Το κρεβάτι ήταν μεγάλο όσο και μια μικρή φάρμα με μία κατσίκα. Ήμουν αρκετά σίγουρος για την κατσίκα εξαιτίας του τρόπου που με πήρε από το χέρι και με οδήγησε στο κρεβάτι. Η κίνηση είχε κάτι ερωτικό και σαγηνευτικό· ή ίσως να ήταν το ότι είχε αφήσει το σεντόνι στο πάτωμα. Η νύχτα ήταν ζεστή φυσικά, αλλά δεν με πείραζε. Τις καλύτερες σκέψεις μου τις κάνω όταν είμαι γυμνός, όπως κι εκείνη. Προσπάθησα να με φανταστώ να κοιμάμαι σ' εκείνο το κρεβάτι, μόνο που δεν έπιασε, επειδή πλέον είχα δει τα κάλλη της που έδειχνε στη βιτρίνα και ήμουν έτοιμος να πιέσω τη μύτη μου στο τζάμι για να κοιτάξω καλύτερα. Δεν ήταν ότι με ήθελε. Ποτέ δεν καταλαβαίνω γιατί μια γυναίκα θέλει έναν άντρα – όχι όταν οι γυναίκες έχουν

την εμφάνιση που έχουν. Απλώς ήταν που ακόμα ήταν μικρή και φοβισμένη και ένιωθε μοναξιά και ήθελε κάποιον – πιθανότατα οποιονδήποτε – να την κρατήσει και να την κάνει να νιώσει πως ο κόσμος νοιάζεται για κείνη. Έτσι είμαι κι εγώ μερικές φορές: γεννιέσαι μόνος και πεθαίνεις μόνος και τον υπόλοιπο καιρό πάλι μόνος είσαι.

Όταν φτάσαμε πια στο Σαντιάγο την επόμενη μέρα, η Μέλμπα έγερνε το σαν μαύρη ορχιδέα κεφάλι της στον ώμο μου για σχεδόν εκατόν εξήντα χιλιόμετρα. Φερόμασταν σαν οποιοδήποτε νεαρό και αγαπημένο ζευγάρι, όταν ένας από τους δύο τυχαίνει να έχει πάνω από τα διπλάσια χρόνια της άλλης, η οποία τυχαίνει επίσης να είναι και δολοφόνος. Ίσως να είναι λίγο άδικο. Η Μέλμπα δεν ήταν η μόνη ανάμεσά μας που είχε πατήσει τη σκανδάλη για να σκοτώσει κάποιον. Είχα κι εγώ μια κάποια εμπειρία όσον αφορά τον φόνο. Αρκετά μεγάλη εμπειρία μάλιστα, μόνο που δεν ήθελα να της μιλήσω για τέτοια πράγματα. Προσπαθούσα να σκέφτομαι μόνο ό,τι είχαμε μπροστά μας. Κάποιες φορές το μέλλον φαντάζει λίγο ζοφερό και τρομακτικό, αλλά το παρελθόν είναι ακόμη χειρότερο. Το παρελθόν μου κυρίως. Αυτή τη στιγμή όμως ανησυχούσα για τον πολύ υπαρκτό κίνδυνο της αστυνομίας του Σαντιάγο. Υπήρχε η φήμη ότι ήταν βάναυσοι, και πιθανότατα να την άξιζαν, και να εξηγείται εύκολα από το πόσο αληθινό ήταν το σχόλιο της ντόνια Μαρίνα ότι όλες οι επαναστάσεις της Κούβας ξεκίνησαν στο Σαντιάγο.

Ήταν αδύνατον να φέρω στον νου μου οτιδήποτε άλλο που ξεκίνησε εκεί. Μια αρχή υπονοούσε κάποια δραστηριότητα, κίνηση, έστω κάποιο έργο, και στους ληθαργικούς δρόμους του Σαντιάγο δεν υπήρχε καμία ένδειξη αυτών των κουραστικών ουσιαστικών. Σκάλες στέκονταν άπραγες και μόνες, καρότσια ήταν παρατημένα στην άκρη του δρόμου, άλογα χτυπούσαν τα πίσω πόδια

τους, βάρκες λικνίζονταν πάνω κάτω στο λιμάνι και δίχτυα είχαν αφεθεί να στεγνώσουν στον ήλιο. Σχεδόν οι μόνοι που έδειχναν να δουλεύουν ήταν οι μπάτσοι, αν μπορούσες να το πεις δουλειά. Παρκαρισμένοι στη σκιά των κτιρίων της πόλης με τα παστέλ χρώματα, κάθονταν και κάπνιζαν και περίμεναν τα πράγματα να χαλαρώσουν ή να σφίξουν, αναλόγως πώς το έβλεπες. Ίσως ήταν πολλή η ζέστη και δυνατός ο ήλιος για να δημιουργήσουν μπελάδες. Ο ουρανός παραήταν γαλανός και τα αυτοκίνητα γυαλιστερά· η θάλασσα έμοιαζε με γυαλί και τα φύλλα από τις μπανανιές ήταν εκτυφλωτικά· τα αγάλματα ήταν υπερβολικά λευκά και οι σκιές πολύ κοντές. Ακόμη και οι καρύδες φορούσαν γυαλιά ηλίου.

Έστριψα λάθος μια δυο φορές και μετά εντόπισα τον σταθμό ανεφοδιασμού για κάρβουνο του Σινκορεάλες, τον οποίο είχα βάλει σημάδι για να βρίσκω τον δρόμο μου στην παραγκούπολη με τα καρνάγια, τα λιμενοφράγματα, τις αποβάθρες, τις πλωτές εξέδρες, τις προκυμαίες και τις ράμπες που εξυπηρετούσαν τον στόλο από σκάφη στον όρμο του Σαντιάγο. Κατέβηκα με το αυτοκίνητο έναν απότομο, πλακόστρωτο λόφο και μπήκα σε ένα στενό δρομάκι. Πάνω από τα κεφάλια μας υπήρχαν καλώδια για τραμ που δεν κυκλοφορούσαν πια, σαν τα ξάρτια μιας σκούνας που έχει σαλπάρει εδώ και καιρό χωρίς να τα πάρει μαζί της. Ανέβηκα στο πεζοδρόμιο μπροστά σε μια ανοιχτή διπλή πόρτα και κοίταξα προς το καρνάγιο.

Ένας γενειοφόρος άντρας γεμάτος ρυτίδες με σορτσάκι και σανδάλια κατηύθυνε μια βάρκα, η οποία κρεμόταν από έναν γερανό που έμοιαζε αρχαίος. Δεν με πείραζε που η βάρκα χτυπούσε στην προκυμαία και μετά έπεσε στο νερό σαν ένα κομμάτι σαπουνιού. Αλλά πάλι δεν ήταν η δική μου.

Βγήκαμε από τη Chevrolet. Πήρα τη βαλίτσα της Μέλμπα από το πορτμπαγκάζ και την έφερα στο καρνάγιο φροντίζοντας να μην πατήσω σε κουτιά με μπογιά, κουβάδες, κομμάτια σκοι-

νιού και μάνικες, ξυλαράκια, παλιά λάστιχα και δοχεία λαδιού. Το γραφείο ήταν μια μικρή ξύλινη καλύβα στο πίσω μέρος και ήταν το ίδιο ακατάστατο με το καρνάγιο. Ο Μέντι δεν επρόκειτο να κερδίσει το Βραβείο Καλής Νοικοκυράς, αλλά ήξερε από βάρκες, κι αφού εγώ δεν ήξερα τίποτα γι' αυτές, όλα ήταν μια χαρά.

Κάποτε, πριν από πολύ καιρό, ο Μέντι ήταν λευκός. Αλλά μια ζωή στη θάλασσα είχε κάνει το μέρος του προσώπου του που δεν ήταν καλυμμένο από το ψαρό γένι να πάρει το χρώμα και την υφή ενός παλιού γαντιού του μπέιζμπολ. Ανήκε σε μια αιώρα πειρατικού που κατευθυνόταν στο νησί της Ισπανιόλα, με ένα κόρνο στο ένα χέρι και ένα μπουκάλι ρούμι στο άλλο. Τελείωσε ό,τι έκανε και δεν έδειξε να με προσέχει μέχρι να βγάλει από τη μέση τον γερανό και πάλι το μόνο που είπε ήταν «Σενιόρ Χάουσνερ».

Κούνησα το κεφάλι μου προς το μέρος του.

«Μέντι».

Έβγαλε ένα μισοκαπνισμένο πούρο από την τσέπη του βρώμικου πουκαμίσου του και το έχωσε στον χώρο ανάμεσα στο γένι και στο μουστάκι του και για τα επόμενα λεπτά, όσο μιλούσαμε μάλιστα, προσπαθούσε να βρει πού ακριβώς στα ρούχα του είχε βάλει τον αναπτήρα.

«Μέντι, από δω η σενιορίτα Οτέρο. Θα έρθει μαζί μου στο σκάφος. Της είπα ότι δεν ήταν παρά μια φτηνιάρικη ψαρόβαρκα, μόνο που η ίδια και η βαλίτσα της φαίνεται να έχουν την ψευδαίσθηση ότι θα μπαρκάρουμε με το Κουίν Μέρι».

Το βλέμμα του Μέντι σημάδευε μια τη Μέλμπα και μια εμένα, σαν να παρακολουθούσε παιχνίδι πιγκ πογκ. Και στη συνέχεια της χαμογέλασε και είπε:

«Μα η σενιορίτα έχει απόλυτο δίκιο, σενιόρ Χάουσνερ. Ο πρώτος κανόνας για να βγει κανείς στη θάλασσα είναι να έχει προετοιμαστεί για τα πάντα».

«Ευχαριστώ», είπε η Μέλμπα. «Αυτό του είπα κι εγώ».